

Arbeidernes Ungdomsfylking
Sindre Lysø
sindre@auf.no

Vedtak om avkortning for brudd på partilovens frist for innberetning av bidrag mottatt i valgår

I brev av 14. september 2021 varslet Partilovnemnda at det kunne komme på tale å treffe vedtak om formell advarsel eller avkortning fordi Arbeidernes Ungdomsfylking (AUF) har innrapportert to bidrag for sent (jf. www.partifinansiering.no). Det første bidraget inngår i et samlet bidrag på kr. 875 000,- fra Fagforbundet, og fristoversittelsen gjelder et beløp på kr. 450 000,- som ble mottatt 19. juli 2021 og rapportert inn 3. september 2021, dvs. 18 dager etter fristen. Det andre bidraget inngår i et samlet bidrag på kr. 1 455 930,- fra Landsorganisasjonen i Norge (LO), og fristoversittelsen gjelder et beløp på kr. 100 000,- som ble mottatt 8. januar 2021 og rapportert inn 10. september 2021, dvs. 217 dager etter fristen som er fastsatt i partiloven § 18 nr. 4 og siste lovlige dag før valget.

Merknader fra partiet/partiledet

Om bidraget på kr. 450 000,- fra Fagforbundet skriver Sindre Lysø, generalsekretær i AUF, i e-post av 1. oktober 2021 at forsinkelsen ble oppdaget tilfeldig ved en ekstra sjekk i nettbanken.

Bidraget på kr. 100 000,- fra LO gjelder en digital sommerleir i 2020, og støtten inngår i et samarbeid mellom AUF og LO. Innbetalingen skjedde på grunnlag av faktura datert 18. desember 2020 med forfall 24. desember 2020. Betalingen skjedde likevel ikke før tidlig i 2021. AUF dokumenterer imidlertid at beløpet er bokført som inntekt i 2020, slik regnskapsloven krever, og innrapportert i økonomirapporten for 2020. Lysø mener derfor at det ikke kan regnes som et bidrag i valgåret 2021.

Lysø viser ellers til at AUF informerte Partilovnemnda om den sistnevnte saken i e-post av 14. juli 2021, der den avsluttende setningen lyder: «Vi kan ikke gjøre annet enn å legge oss flate for det som har skjedd, og spørre om hva vi nå skal gjøre for å rette opp i dette». Ifølge Lysø var årsaken til at de ikke fulgte opp saken videre før innrapporteringen i september, at de ventet på nemndas svar. Lysø legger imidlertid til at det «etter nærmere undersøkelse» viste seg «at det har blitt opprettet et skjema på partifinansiering.no for dette bidraget som etter forsøkt innsendelse er blitt lagret som utkast. Dersom man her hadde hatt litt god gammeldags systemflaks ville bidraget blitt rapportert innenfor tidsfristen, selv om vi selvsagt forstår at ansvaret ligger hos oss som mottakerorganisasjon.»

AUF ønsker i denne forbindelse å få avklart om forsinket innbetaling kan bli å regne som bidrag i valgår når den skulle ha skjedd før årsskiftet. De mener at spørsmålet oppstår også fordi beløpet allerede er bokført og innrapportert for 2020 og dermed heller ikke vil fremkomme i økonomirapporten for kalenderåret 2021.

E-postadresse:
post@partilovnemnda.no
Internett:
www.partilovnemnda.no

Kontaktperson:
Daniel Giske
Tlf. 22 24 68 73

Postadresse:
Partilovnemnda
Postboks 14
6801 FØRDE

Partilovnemndas syn på saken

En av Partilovnemndas oppgaver er å treffe vedtak om administrative sanksjoner når et parti eller partiledde har overtrådt bestemmelsene i partiloven § 18 nr. 4 (jf. partiloven § 24 nr. 2 bokstav c) og partilovforskriften 5. februar 2014 nr. 107 § 6-1 nr. 1).

Korrekt innrapportering og publisering av bidrag i valgår er av særlig betydning for å realisere lovens formål om åpenhet om partienes finansiering. Manglende kunnskap om regelverket eller sviktende interne rutiner gir ikke grunn til å bryte loven. Det er partiets/partileddeets eget ansvar å organisere sin virksomhet slik at den blir overholdt.

Det er på det rene at oversittelse av fristen for innrapportering av bidraget på kr. 450 000,- fra Fagforbundet representerer et klart brudd på loven for et bidrag av betydelig størrelse.

Om bidraget på kr. 100 000,- fra LO er å si at fristen for særskilt innrapportering i valgår, etter partiloven § 18 nr. 4 inntreffer når bidraget er «mottatt». I Partilovnemndas praksis blir dette kriteriet konsekvent anvendt i samsvar med ordlyden – også fordi det må antas å stemme best med hensynet til åpenhet om partienes faktiske økonomi i tiden før valget. Det er forståelig at anvendelsen av kontantprinsippet i denne relasjon kan misforstås i tilfeller som det foreliggende, der forfallsdato ligger nær opp til årsskiftet. Partilovnemnda vil likevel ikke unnlate å nevne at den ovenfor nevnte korrespondansen synes å vise at AUF selv har vært klar over det rettslige utgangspunktet. I tillegg kommer at forsinkelsen i dette tilfellet var svært stor, uten hensyn til om skjæringspunktet settes til e-posten av 14. juli 2021 til Partilovnemnda eller den faktiske innrapporteringen siste fredag før valget.

Vanlig praksis ved brudd på plikten til å innrapportere bidrag i valgår innen fire uker etter at bidraget er mottatt, men senest siste fredag før valgdagen, er at nemnda treffe vedtak om administrativ sanksjon i form av formell advarsel.

Imidlertid ble AUF 20. mars 2020 (vår ref.: 2019/7893/347) gjenstand for vedtak om formell advarsel på grunn av for sen innrapportering av bidrag i valgåret 2019. Vedtaket presiserer uttrykkelig at advarselen gjelder i en prøvetid på to år fra vedtakets dato, og at nye overtredelser av partiloven i løpet av to år fra vedtakstidspunktet kan bli sanksjonert strengere enn det som ellers ville vært normen for tilsvarende overtredelser, herunder gjennom vedtak om avkortning i den statlige partistøtten for det følgende kalenderåret. Bidraget på kr. 100 000,- fra LO ble mottatt 8. januar 2021, mens bidraget på kr. 450 000,- fra Fagforbundet ble mottatt 19. juli 2021. Begge skulle altså ha vært innrapportert i god tid før 20. mars 2022, da denne toårsfristen løper ut.

I tillegg ble AUF 16. april 2020 (vår ref.: 2019/10711/347) gjenstand for vedtak om avkortning for manglende innrapportering av to store bidrag. Gjentatte overtredelser av sammenlignbar karakter over en relativt kort periode trekker i seg selv i retning av å sanksjonere det nye lovbruddet strengere enn det som ellers ville ha fulgt av praksis i saker om forsinket innrapportering i valgår.

Sett under ett gjør sanksjonshistorikken de siste par år det nødvendig for Partilovnemnda å treffe vedtak om avkortning i den statlige partistøtten til AUF for 2022. Avkortningens størrelse må ellers fastsettes i lys av lovbruddets karakter, samlet størrelse på bidrag som er for sent innrapportert (kr. 450 000,- med tillegg av kr. 100 000,-) og størrelsen på den partistøtten som partileddeet ellers vil ha rett til (i 2021 mottok AUF kr. 2 332 920,- i statlig partistøtte). Partilovforskriften § 6-1 nr. 2 klargjør at avveiningen må skje under hensyn til behovet for likebehandling, forholdsmessighet og effektiv allmennprevensjon.

Det største bidraget ble innrapportert i god tid før valget og resten av det samlede bidraget fra Fagforbundet er korrekt innrapportert. I dette tilfellet er det imidlertid tale om bidrag langt over terskelverdien for innrapporteringspliktige bidrag, og begge fristoversittelsene er klare eller meget betydelige. Dertil kommer at AUF, tross betydelige inntekter og en profesjonell administrasjon, i flere tilfeller gjennom de siste årene har vært ute av stand til å oppfylle sine plikter etter partiloven. Samlet tilsier dette at reaksjonen bør være følbare.

I lys av praksis har Partilovnemnda etter en samlet vurdering kommet til at avkortningen i dette tilfellet bør settes til 10 % av den statlige partistøtten i 2022.

Med hjemmel i partiloven § 24 andre ledd jf. § 28 treffer Partilovnemnda følgende

vedtak:

Partistøtten til Arbeidernes Ungdomsfylking i 2022 avkortes med 10 %.

Vedtaket er truffet med tilslutning av samtlige medlemmer, jf. partilovforskriften § 7-2 nr. 2.

**

Partilovnemndas vedtak kan ikke påklages, jf. partiloven § 28 nr. 2, og søksmål for domstolene er eneste mulighet for å få vedtaket overprøvd. Partilovnemnda kan likevel selv omgjøre et vedtak dersom det skulle vise seg å bygge på feilaktig grunnlag eller omgjøring ellers kan skje på grunnlag av reglene i forvaltningsloven § 35.

For Partilovnemnda

Eivind Smith
leder

Daniel Giske
sekretariatsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi:
Kommunal- og moderniseringsdepartementet